

POLITIKKUR

FRAMLØGAN AV FÍGGJARLÓGINI HEVÐI ÓGREIÐAN BOÐSKAP

Almenni tíðindafundurin um fíggjarlógina gav ikki greið svar uppá ætlaða politikkin

Árni Gregersen

GREINING: Tað var við ómetaliga stórum spenningi, at biðað var eftir, at landsstýrið fór at melda út við, hvønn politikk við fara at síggja ríktan í 2016 og komandi árin.

Fíggjarlógin er hvørt ár karmurin um politikkin, tí uttan pening er ongin politikkur.

Týsdagin kom so loksins fram á tíðindafundi, hvat samgongan ætlar sær at gera og eitt sindur um hvørjar broytingar verða gjørdar í raðfestingunum á fíggjarlógin.

Har vóru eisini fleiri átøk, sum vit ikki hava sæð beinleiðis fyrr. Til dømis boðaði smagongan frá, at ein partur av toskakvotuni í Barentshavinum verður seldur á uppboðið. Hetta hava vit ikki sæð fyrr.

Eisini ein 15 prosent av uppsjóvarfiskinum verður seldur á uppboðssølu. Tað er roynt fyrr, men nú er ætlanin

at gera meira neyvar royndir, so tær kunnu eftirmetast og móguliga brúkast í sambandi við broytingarnar í lógin um vinnuligan fiskiskap.

Tann lógin skal broytast og setast í gildi 1. januar 2018.

Samgongan boðaði eisini frá nøkrum umleggingum, sum broyta gerandisdagin hjá borgarunum og hjá vinnuni.

Skattalættin til lág- og miðalinntøkurnar er ein stórbroyting, sum kostar á leið 150 milljónir krónur. 40 milljónir minni verða goldnar út minni í grundupphæddini til fólkapensjónina, men ongin fær minni pensjón. Við øðrum orðum, so koma pengarnir bara úr einum øðrum kassa – kassanum hjá Samhaldsfast.

Olja og bensin hækka, vegskatturin hækkar og kringvarpsgjaldið verður umlagt.

Samgongan boðaði eisini frá, at Landsbankin verður settur á stovn aftur eins og búskapargrunnurin fer at

virka aftur.

– 1. mai er ætlanin at Landsbankin verður settur á stovn aftur, segði Kristina Háfoss, landsstýriskvinna við fíggjarmálum.

Manglaði

Sjálvandi er tað eitt stórt arbeiði at broyta viðurskiptini so nógv, men tað sum manglaði í framløguni, var eitt greitt yvirliit í tølum yvir, hvat fer at kosta meir

og hvat fer at kosta minni.

Nú vita vit væl, at alt ikki er endaligt, tí broytignarnar sum landsstýrið leggur upp til skulu nú hava viðgerð í fíggjarnevndini.

Vanligt er, at tá ið tann

viðgerðin fer fram, so henda eisini broytingar.

Hóast tað, so átti landsstýrið og kanska fyrst og fremst fíggjarmálaráðið at havt latið politikkararnar betur í, so vit sum borgarar fingur meira neyv tøl fyri tey tøl, sum koma á nýggju fíggjarlógina.

Tað kann gott vera, at stundirnar ikki hava verið serliga góðar, men landsstýrið og samgongan veit eisini, at hesin máttin at gera broytingar ikki gongur eina aðru ferð.

Hetta gongur hesaferð, tí tíðin hevur verið stutt og tey ikki eru komin nakra leið at broyta fiskivinnupolitikkin, pensjónspolitikkin og annað.

Framløgan í dag bar ikki boð um, at samgongan hevur lagt fastar karmar fyri vinnuna. Hetta sær út sum “ad hoc” loysnir.

Tað gongur hesaferð, men næsta ár eru krøvini til fíggjarlógina munandi harðari.

Byrjanin til endan í Barentshavinum

Hanus Hansen, stórreiðari í Klaksvík, óttast fyri, at uppboðssøla av einum parti av Barentshavskvotuni verður endin á fiskiskapinum norðanfyri

– Eg eri skelkaður. Hetta verður helst byrjanin til endan í Barentshavinum.

So bersøgin er Hanus Hansen, reiðari, um ætlanina hjá samgonguni at selja ein part av kvotuni í Barentshavinum á uppboðssølu.

Samgongan hevur valt at lata 15 prosent av kvotuni fara um eina uppboðssølu. Hetta er ongantíð roynt fyrr.

– Sjálvandi fara vit at bjóða, men vit vita eisini, at tá ið talan er um uppboðssølu, so er tað eisini ein marknaður fyri spekulantar, sigur Hanus Hansen.

Reiðarin hjá JFK sigur, at Kjølbro hevur havt trolarar í Barentshavinum síðani 1933. Nýggja átakið hjá samgonguni er nýtt og er við

til at skapa ein ótryggleika í vinnuni.

– Tað er torført at hava tvær fastar manningar í skipum, tá ið ein ikki veit, hvussu nógvan fisk ella kvotur ein fær, sigur hann.

Hanus Hansen er ikki ímóti, at vinnan skal gjalda eitt sindur fyri rættindi, sum hon fær framum onnur.

Hann veit eisini væl, at toskur í Barentshavinum verður býttur um við makrel og í tí førinum fær landskassin ikki nakað avgjald av makrelinum.

– Vit hava ikki nakað ímóti at gjalda, men tað snýr seg um tryggjar karmar, sigur Hanus Hansen

Endin

Hanus Hansen óttast fyri, at

ætlanin um uppboðssølu av parti av toskakvotuni í Barentshavinum, er byrjanin til endan. Knappliga verður alt selt um uppboðssølu.

– Faktisk eri eg rættuliga skelkaður av hesum her. Fiskiskapurin í Barentshavinum hevur verið bulurin í virkseminum hjá JFK og er í veruleikanum eisini grundarlagið undir øllum øðrum virkseminum hjá okkum í Klaksvík.

Hansu Hansen sigur, at virksemin hjá JFK í Klaksvík hevur líka stóran týðning har, sum arbeiðsplássini á Landssjúkrahúsinum hava fyri Havnina.

Eini 500 fólk eru í vinnu hjá stóra samtakinum í Klaksvík.

– Tað sum eisini skelkar

meg nógv er, at hesar broytingarnar koma nú. Vit hava mestsum væntað, at okkurt fer at henda 1. januar 2018, men vit roknaðu ikki við at broytignarnar fóru at koma nú, sigur hann.

Hann leggur afturat, at broytingarnar fara eisini at ávirka fiskamarknaðin og prísir á fiskinum í framtíðini.

– Keypararnir tryggja sær í dag, at tann teir keypa frá, hevur ræðið á fiskinum og kvotunum. Tað kunnu vit ikki siga longur, so tað fer at gera, at føroyingar fara at fáa lægri prís fyri fiskin, enn teir fáa í dag, sigur Hanus Hansen, reiðari.